

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izjemati nedelje in prazniki.

Inserati: do 9 pett vrt 4 K, od 20—15 pett vrt 6 K, večji inserati pett vrt 8 K; novice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrt 12 K; poroke, zaroke velikost 15 vrt 120 K; ženilne ponudbe beseda 3 K.

Popust je pri naročilih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pristlano. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopis se ne vraca.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.50.

poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod velja v Ljubljani in po postaji:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1 mesečno	25—	1 mesečno	40—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročna doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno po nakaznik.

Na samo pismena naročila brez poslatne denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Leop. Lénard:

Ljubezen in delo.

(Dopis iz Beograda.)

Charitas omnia vincit.

(**Ljubezen premaga vse.**)

Sv. apostol Pavel.

Opus vestrum permanebit.

(**Vaše delo ostane.**)

Sv. apostol Jakob.

Načeloma smo vsi za narodno ujedinjenje, preprije je samo o načinu in o sredstvih, kako bi najlaže in po najbolji zanesljivi poti došli do tega cilja. Te razprave zavzemajo včasih jako nerodne in celo odurne oblike. Najboljše sredstvo in najbolji zanesljiva pot je: ljubezen in delo!

Pred štiristo leti so se začeli Srbi v večjih množicah preseljati izpod turškega nasilia v takratne madžarske, hravtske in benečanske zemlje. Tekom teh stoljetij niso nikdar občutili ljubezni od naše strani. Vlade so jih sprejemale kot dobrodošle koloniste za neohljudene zemlje, kot hrabre vojake, da čuvajo vojno granico pred Turki in pomagajo tudi na drugih bojiščih Habsburžanom, sprejeti so bili vedno le s trdo sebičnostjo, brez iskrice ljubezni in usmiljenja. Njihovo življenje pod Habsburžani je bilo često tako težko, da so se mnogokrat zoper vrčali nazaj pod turški jareni, ne vedo, kie bi bilo home: pod Turki ali v Avstriji! Ni čuda torej, če se je tekom tega časa med srbskim delom našega naroda razvilo neko čustvo trpkosti in nezaupljivosti in nepričaznosti.

To oviro notranjega ujedinjenja moremo premagati samo z veliko in vstrajno dejanjsko ljubezni. S tem homo odpelačevali dolg preteklosti, kateresko nismo mi naredili, ki pa vseeno teži nad nami.

Vsem so že živo v spominu dogodki zadnjega desetletja. V teh usodenolnih letih so našli Srbi no zapadnem svetu dokaj torlih prijateljev, toda prav med katoličani najmanji. Med avstrijskimi Nemci je najbolji brutalno in grdo pisalo o Srbih ravno nemško krčensko socialno časopisje — od »Kikerika« do »Reichsposte« vseprek. »Littra scripta manet« (**pisana beseda ostane**) in ho ostala za vedno kot pečat sramote.

Slednji je treba še omeniti, koliko zaničevanja, sramotenia, obrekovanja Srbov je prenesel notrepljivi časnikarski panir od raznada Avstrije tudi v našem slovenskem in hravtskem časopisu. Kritizirajmo, kar je potreba kritizirati — toda iz kritike mora odsevati ljubezen do stvari. Napadamo tudi posamezne izpostavljene osebe s stvarnimi dokazi — toda v napadih se ne sme zrealiti sramotivo, in posamnih napak ne smemo stilizirati splošno. V srbskem časopisu hoše izjemoma našel o nas trisko be-

na dolžnost je, da vsak po svoji moći skuša popravljati grehe preteklosti.

Zgodovina srbskih bojev za osvobojenje — od vstaje v Orašcu dne 14. februarja 1804 pod Crnim Jurijem, na do prebitja solunske fronte na Kajmakačalanu v svetovni vojni — je veličastna narodna epopeja, kakor je nima noben drugi narod. Celo to dobo so doživljali Srbi pod preka samo neprijaznost, ovire in zaničevanje. Ne smemo se čuditi, da je vse, kar je »prečanskoski«, pri Srbih na slabem glasu, če pa v resnici ni prislo pod preka nikdar nič dobrega. »Kdor se je sovrašča, bo žel vihar — pravi sveto pismo. To je okusila Avstrija, a Slovenci in Hrvati morajo nositi posledice. Zgodovina kaže, da ni bilo do turških časov med Srbi nobene mržnje do Zapada in do katoličanov. Če pa pogledamo, koliko sramotivo so doživljali pozneje od te strani, se ne homo čudili, če se je ponkod razvila neka nezaupljivost in nepričaznost.

To oviro notranjega ujedinjenja moremo premagati samo z veliko in vstrajno dejanjsko ljubezni. S tem homo odpelačevali dolg preteklosti, kateresko nismo mi naredili, ki pa vseeno teži nad nami.

Vsem so že živo v spominu dogodki zadnjega desetletja. V teh usodenolnih letih so našli Srbi no zapadnem svetu dokaj torlih prijateljev, toda prav med katoličani najmanji. Med avstrijskimi Nemci je najbolji brutalno in grdo pisalo o Srbih ravno nemško krčensko socialno časopisje — od »Kikerika« do »Reichsposte« vseprek. »Littra scripta manet« (**pisana beseda ostane**) in ho ostala za vedno kot pečat sramote.

Slednji je treba še omeniti, koliko zaničevanja, sramotenia, obrekovanja Srbov je prenesel notrepljivi časnikarski panir od raznada Avstrije tudi v našem slovenskem in hravtskem časopisu. Kritizirajmo, kar je potreba kritizirati — toda iz kritike mora odsevati ljubezen do stvari. Napadamo tudi posamezne izpostavljene osebe s stvarnimi dokazi — toda v napadih se ne sme zrealiti sramotivo, in posamnih napak ne smemo stilizirati splošno. V srbskem časopisu hoše izjemoma našel o nas trisko be-

sedo, a tudi to se nanaša redoma samo na posamezne osebe ali dejstva, pri nih se pa mlati in zmerja vsevprek in neprestano.

Po času nesrečnega koroškega plebiscita je napisal neki beogradski list trpko besed: »srbske duše«. Izraz je bil bud, toda resničen. Saj smo Slovenci bili res in smo še sedaj »srbske duše«. 1200letno robstvo nam je ubilo duha. Turška sužnjoščina je bila v nekem oziru boljša nego nemška. Turk je ponizil Srba na »raju« (čredo živine), noben je harač (davek), imel janičare, natikal ljudi na kole in izvrševal vsakovrstna nasilja, toda duševne svobode ni imel. Noben Srbi ni pel brambovskih pesmi za sultana ali vsklikal: »Domovje moje Avstrija, ti biser vsega si svetale! Nikdar ni bilo »turško misleči Srbov«. Srbi v resnici ne more razumeti, da se dobre Slovenci, ki hočejo biti pod Nemcem. Iz tega raznoljenja je zapisal časnikar dotični izraz. Kot olajševalna okoliščina služi še, da je zapisal iz bolestne duše ob prilikli dogodka, ki je zadel Srbe istotno bolestno, kakor vaš nas. A kakšen vihar je nastal po našem časopisu! Kaj bi bilo, ako bi Srbi tako reagirali na vsako trdo besedo, ki se v slovenskem časopisu zapiše o Srbih? Toda Srbi se ne razburja in sprejema take pojave zelo mirnodušno. On gleda na nas kot na odtvorenio, slabovzgojeno deco, ki je bila od mladosti pri tujih ljudih in se je sedaj vrnila v rodno hišo, na jo je treba šele poslagoma zoper pridobiti. Toda tako napisane vseeno škoduje mirnemu razvoju našega notranjega ujedinjenja in je kvarljivo pred vsem nam samim.

Ljubezen vse premore, ljubezen je še dobica, ljubezen vse premaga. Samo, če nas bo vedno in povsod vodila velika, nesobična ljubezen, homo premagali vse ovire duševnega ujedinjenja, ki so se našli kuncišči tekot stoljetii. Zgodovinski grehov je na naši strani mnogo več nego na srbski, in zaradi tega mora tudi od naše strani priti prava beseda ljubezni, sko hočemo vriti do velike, svete odklepete, katero je v navdahnjenju gledal naš pesnik.

Dale je treba vztrajnega, pozitivnega dela.

Kritika, ki ni združena z delom, je brezplodna, a najboljša kritika je ona, katero vrši delo. Nai prime vsakdo za delo, kjer ga naide, a našel ga bo dovoli. V naši novi državi se lahko uve-

ljavljamo samo z delom. Slovence je v državi samo nekaj nad 9 odstotkov. Približno toliko moremo tudi dobiti političnega zastopstva v skupščini. Na podlagi našega številne moči se torej ne bomo mogli nikdar uveljaviti. Toda mi si lahko pridobimo v državi veliko večji voliv, kakor nam pa pripada po številu prebivalstva, a to je mogoče doseči samo z delom. Gotovo ne bo našel vsakdo onega dela, kakršnega bi si ravno želel, in ne bo mogel vselei zavzeti stališča, katero bi mu prijal. Toda ljubezen premaga vse, kar ima ljubezen za delo, bo delo tudi našel. Posimlimo, kako so se razširili delikatni naši ljudi! Pred vojno je bilo nekaj posebnega, ako je postal Slovenec okraini glavar — politični. Nikdar ni bilo »turško misleči Srbov«. Srbi v resnici ne more razumeti, da se dobre Slovenci, ki hočejo biti pod Nemcem. Iz tega raznoljenja je zapisal časnikar dotični izraz. Kot olajševalna okoliščina služi še, da je zapisal iz bolestne duše ob prilikli dogodka, ki je zadel Srbe istotno bolestno, kakor vaš nas. A kakšen vihar je nastal po našem časopisu! Kaj bi bilo, ako bi Srbi tako reagirali na vsako trdo besedo, ki se v slovenskem časopisu zapiše o Srbih? Toda Srbi se ne razburja in sprejema take pojave zelo mirnodušno. On gleda na nas kot na odtvorenio, slabovzgojeno deco, ki je bila od mladosti pri tujih ljudih in se je sedaj vrnila v rodno hišo, na jo je treba šele poslagoma zoper pridobiti. Toda tako napisane vseeno škoduje mirnemu razvoju našega notranjega ujedinjenja in je kvarljivo pred vsem nam samim.

Ljubezen vse premore, ljubezen je še dobica, ljubezen vse premaga.

Samo, če nas bo vedno in povsod vodila velika, nesobična ljubezen, homo premagali vse ovire duševnega ujedinjenja, ki so se našli kuncišči tekot stoljetii. Zgodovinski grehov je na naši strani mnogo več nego na srbski, in zaradi tega mora tudi od naše strani priti prava beseda ljubezni, sko hočemo vriti do velike, svete odklepete, katero je v navdahnjenju gledal naš pesnik.

Dale je treba vztrajnega, pozitivnega dela.

Kritika, ki ni združena z delom, je brezplodna, a najboljša kritika je ona, katero vrši delo. Nai prime vsakdo za delo, kjer ga naide, a našel ga bo dovoli. V naši novi državi se lahko uve-

lu. Radi trkamo na našo kulturo. Toda to kulturo moramo uveljaviti z delom. »Na delo tedaj, ker resnobi so dnovi, a delo in trud nam nebo blagoslov!«

Ljubezen in delo, to sta dva glavna činitelja, s katerima lahko prispievamo za naše notranje ujedinjenje. Ako bo pa notranje ujedinjenje izvršeno, bo tudi lahko najti obliko zunanjega edinstva. V borbi za našo državno edinstvo se radi sklicujemo na primera iz Nemčije, Amerike ali Švice. Toda to primere ne veljajo, ker tam je notranje ujedinjenje že davno izvršeno. Nemčija je od Napoleonovih vojsk do verzajlskega miru delala za svoje duševno ujedinjenje, čoprav si posamni deli niso bili toliko odtujeni, kakor pri nas. Ustvarimo tudi mi tako notranje edinstvo in notremo bo vprašanje federacije, avtonomije in različnih drugih oblik samo vprašanje državne politične tehnike. Za to notranje edinstvo moramo delati v prvi vrsti ravno Slovenci, ki radi poudarjam, da smo najbolji kulturni. Poidimo na delo z ljubezni, in delo bo prineslo.

Mnogo se je pri nas govorilo in pisalo o zbljanju cerkva in o cirilometodijski ideji. Teoretične razprave so na tem polju brezplodne. Teoretizirali smo dovolj celih devet let. Naši pravoslavni bratje morajo videti, da je pri nas veliko ljubezni, in občutiti morajo sad našega dela. Pri tem pa pomnimo, da »ljubezen vse premore« in da noveč veljavlem zakonom prirodo nobena sraga človeškega truda ne pada zaman.

Zakonodajni odbor in zavarovanje delavcev.

— Beograd, 3. decembra. (Izv.)

Na včerajšnji seji zakonodajnega odbora so bile začetkoma sprejeti naredbe ministristva za šume in rudo, nakar je nodal minister dr. Kukovec dališe poročilo o stanju zavarovanja delavcev, ki obstaja po nesovem mnenu iz treh delov: a) zavarovanje delavcev, b) zaščita delavcev in b) inšpekcija dela.

Po nesovem govoru se je razvila živahnja debata, v kateri je posebno zastopnik radikalcev zahteval, naj se imenje delavcev v zavarovalnicah dve in delodajalcem eno trelično zastopstvo. Vladni predlog pa je za paritet. Sprejet je bil predlog ministristva za socialno politiko. Protipartijski so glasovali klerikalci in soci. demokratje.

— — —

naredbo, ki je bila v načelu tudi sprejeta. Od ministristva za soci. politiko predlagana naredba vsebuje: a) zavarovanje delavcev za slučaj bolezni in nezd, b) za slučaj smrti ter c) za slučaj starosti in onemoglosti.

Na ponodanski seji je zakonodajni odbor razpravljal o zaščiti delavcev z ozirom a delavski zavarovalnici. Soc. demokratje so zahtevali, da imenje delavcev v zavarovalnicah dve in delodajalcem eno trelično zastopstvo. Vladni predlog pa je za paritet. Sprejet je bil predlog ministristva za socialno politiko. Protipartijski so glasovali klerikalci in soci. demokratje.

Mislim, da bi s to dramatsko vizijo ne opravili dosti niti na najpopolnejšem gledališču. Morda v kinematografu. V prihodnje bomo take stvari raje čitali. — Aplavz je bil patriotski, t. i. zelo močan iz našega navdušenja in radi pomena na dneva. To je zelo prav in tudi razveseljivo, ker kaže, da naši narodni ideali živo klijajo v naših srcah.

Gospa Šaričeva je govorila v Jugu okusno in razločeno ter kolikor se jo v polsvetlobi video, levo izgledala. Take maske ji dobro pristojajo. Tudi njo so zadelo dolge deklamacije.

Mislim, da bi s to dramatsko vizijo ne opravili dosti niti na najpopolnejšem gledališču. Morda v kinematografu. V prihodnje bomo take stvari raje čitali. — Aplavz je

Rado Kušec:

Slovenija in oblasti.

Ker sem se mudil ravno sedaj v Beogradu, ko stopa pršanje razdelite naše države na oblasti v akutnem štadiju, naj mi bo dovoljeno priobčiti nekaj opazk, ki bodo morda celo zadevo vendar prikazale v drugi luči, kakor se jo motri v naši dnevnih polemikih.)

Stvar je zamišljena dobro in ako se izvede po načrtu zakonodajca, jo moramo globoko in iz dnečra pozdraviti. Gre za izboljšanje naše celokupne uprave, ki danes žal ne ustreza vsem zahtevam, ki jih stavijo koristi države, posameznih stanov, strokovnih organizacij, pokrajini in zasebnih podjetnikov.

Koridor pride v našo centralo in vidi, kako so oblegana naša ministrstva različnih proslincev, deputacij, posredovalcev, ki vsi hočejo varovati svoje zasebne interese, te takoj uvidi, da je pri sedanjem ustroju naše uprave uspešno delo za državo celoto skoroda izključeno. Ne smemo pozabiti, da so še danes vsa naša ministrstva za ozemlje prejšnje Srbije druga inštanča, torej približno to, kar je bila prejšnja naša deželna vlada v Ljubljani za Kranjsko ali v Gradcu za Stajersko. To stališče je pri naših spremenjenih razmerah po prveratu nevzdržljivo.

Srbija šteje nebroj jaka malih upravnih okrožij, mnogo manjših kakor so naša okrajna glavarstva, na katerih čelu stoji sreži poglavar, ki je neposredno podrejen ministrstvu. Kako obremenitev pomeni to za centralna oblastva, bo presodil vsak, ki ve, kako obširen je delokrog naših pokrajinskih uprav. Izenačenje za celo državo na polju uprave je mogoče le na ta način, da se gotovo število upravnih oblastev prve instance združi v višjo upravno oblast, ki bo imela v smislu novega zakonskega načrta obširno samoupravo in da se centralna oblastva razbremeni. Z ozirom na razmere v Srbiji ni bilo mogoče, da bi bila okrožja vmesnih upravnih oblastev preobširna, ker je bilo treba ustvariti za celo državo vendar neko enotno organizacijo. Tendenca je ta, da naj ministrstva sama dajo smernice v upravi, da naj se z upravnimi stvarmi sama več ne perejo, ampak da naj nadzirajo samo enotnost uprave v celi državi. Niti kot tretja inštanča ne pridejo več v poštev, ampak kot tretja inštanča bodo odločevala upravna sodišča, ki se bodo osnovala za vsako višje deželno sodišče. Tako bodo postala ministrstva res samo nadzirajoča oblastva, razbremena jih bo vseh zadev, ki se tičejo stranke in če bodo zasedena po zmožnih uradnikih, bodo mogla voditi našo državno upravo doči uspešnejši, kot ministrstva v starji Avstriji. Za objektivnost uprave pa bodo dajala upravna sodišča na sedežih višjih deželnih sodišč, ki bodo fundirala.

* Dajemo mesta izvajanjem čista nega našega sotrudnika, dasi se z njim v celoti ne strinjam. Nismo načeli naspromtniki razdelitve države v oblasti, mnenja pa smo, da z ozirom na naše finance ni priporočljivo, ako se hoče naenkrat osnovati kar 26 oblasti. Kar se tiče našega ozemlja, stolimo stejnoprav na stališču, da naj tvori Slovenija eno upravno oblast, ker je to v narodnem in državnem interesu. — Uredništvo.

Avgusta Danilova:

Igralska uzgoja in pouk v dramatiki

V minoli gledališki sezoni se je po časopisu očitalo, da nimamo nobene strokovne dramatične šole in zato nobenega igralskoga načrata med Slovenci.

Očitek je bil upravičen ter me je dirlil. Po svojem povratku v domovino sem hotela osnovati, oziroma nadaljevati dramatično šolo, s katero sem moral prenehati v slabih finančnih razmerah tedanjega slovenskega gledališča. Prav zaradi takratnih razmer sem odstopoval v Ameriko. Vrnja sem se po prevratu z najlepšimi nadami. Bila sem pa zelo razočarana, ko sem našla pri gledališču le tri nove moči, nekatere še iz predvojne dramatične šole, vse ostali pa so se bili razši pri drugih gledališčih. Z veseljem in zadovoljstvom moram priznati, da so skoraj vse iz nekdanje dramatične šole danes že dobri igralci, med njimi so dosegli nekateri umetniško vložino, na katero bi bili Slovenci lahko ponosni, ako bi jih hoteli prav upoštevati.

Ze več let pred vojno je takratni inžendant Fr. Govekar opetovan prosl odločilne načrte urade, nai bi se za slovenski igralski načrati vendar že končno ustanovila strokovna igralska šola. Vzdrževala naj bi jo država in takratni deželni odbor. Toda vse je bilo zmanj. Ko se je leta 1918. zopet ustanavljalo slovensko gledališče, je zopet isti predlagal takratnemu konzorciju, da se mora predvsem ustanoviti slovenska dramatična šola. Ker pa se je ustanavljalo konservatorij, se je delo prepustilo ravna-

la kot tretja inštanča v upravnih zadevah dsoti več jamstva, kakor bi to zamogla storiti ministrstva. In konečno bo v zadevah, kjer bo upravo sodišče razveljavilo odlok oblasti, državni svet kot najvišja upravna instanca imel zadnjo besedo in bo dajal jasne in določne direktive za upravo celokupni državi. Ako se posreči zakon izvesti, kakor je zamišljeno, in kakor so ga hoteli ustvariti najboljši možje v naši državi, smemo upati, da bo uspel v naši splošni dobrobit in da bo postala naša država na polju uprave ena izmed najmodernejših.

Misel, ki je rodila idejo oblasti, je tedaj zdrava in se je ne sme presojati s stališčem ozkega provincializma. Ni merodajno ali je Slovenija deljena na dve oblasti ali naj jo vlada samo ena oblast, ampak glavno je, da bo uprava dobra. Nasprotjo med Stajerci in Kranici ne pridejo niti najmanje v poštev, glavno je, da se dobro upravlja. Ako Stajerci želijo svojo oblast, jim to ni zameriti gospod. prilike so tam deloma druge kakor na Kranicem in iz Ljubljane se da morda štajerske pokrajinske koristi slabše varovati kakor iz Maribora. Imeli pa bomo Stajerci in Kranici skupno upravno sodišče, ker imamo samo eno višje deželno sodišče, in to bo pazilo na to, da bo uprava povsodi, na Stajerskem in na Kranjskem enaka, strogo enotna, zdrava in da se bo držala ozirom jedinstva. Tudi miliardnih stroškov se ni treba prevedi bat. Manjšo okrožje bo zahtevalo manjši uradniški status. Okrajno glavarstva se bodo pri nas najbrže razdelila na okrožja okrajin sodišč, ki bodo naša srežka oblastva. Zadostovalo bo, da porazdelimo uradništvo naših okrajnih glavarstev na naša sodišča in uradništvo naših pokrajinskih uprav na oblastva in zadeva se bo dala izvesti brez posebnih stroškov. Pri tem bodo prišli s svojim računom avtonomisti, provincialisti in vneti državniki. Glavno pa je, da se odkaže centralni samo vrhovno vodstvo, ki ga sedaj ne more vršiti, ker ima vsakdanji poslov preobil, kakor da bi zamogla uspešno nadzirati upravo v celi državi.

Za uresničenje našega ujednjenja in za enotnost uprave v naši državi je niena razdelitev na oblasti neobhodna nujnost. Zato se naj vprašanje pretresa stvarno, brez vsakih pokrajinsko-političnih prisnesij. Vse, kar ustvariamo sedaj, ni zamišljeno trajno, ampak ima lo sluziti naši notranji konsolidaciji. Če ne doseže razdelitev države v oblasti svojega namena, se bo po potrebi lahko spremeni. Sedaj pa je, da se odkaže centralni samo vrhovno vodstvo, ki ga sedaj ne more vršiti, ker ima vsakdanji poslov preobil, kakor da bi zamogla uspešno nadzirati upravo v celi državi.

Za uresničenje našega ujednjenja in za enotnost uprave v naši državi je niena razdelitev na oblasti neobhodna nujnost. Zato se naj vprašanje pretresa stvarno, brez vsakih pokrajinsko-političnih prisnesij. Vse, kar ustvariamo sedaj, ni zamišljeno trajno, ampak ima lo sluziti naši notranji konsolidaciji. Če ne doseže razdelitev države v oblasti svojega namena, se bo po potrebi lahko spremeni. Sedaj pa je, da se odkaže centralni samo vrhovno vodstvo, ki ga sedaj ne more vršiti, ker ima vsakdanji poslov preobil, kakor da bi zamogla uspešno nadzirati upravo v celi državi.

Najem našega sotrudnika, dasi se z njim v celoti ne strinjam. Nismo načeli naspromtniki razdelitve države v oblasti, mnenja pa smo, da z ozirom na naše finance ni priporočljivo, ako se hoče naenkrat osnovati kar 26 oblasti. Kar se tiče našega ozemlja, stolimo stejnoprav na stališču, da naj tvori Slovenija eno upravno oblast, ker je to v narodnem in državnem interesu. — Uredništvo.

Avgusta Danilova:

Igralska uzgoja in pouk v dramatiki

V minoli gledališki sezoni se je po časopisu očitalo, da nimamo nobene strokovne dramatične šole in zato nobenega igralskoga načrata med Slovenci.

Očitek je bil upravičen ter me je dirlil. Po svojem povratku v domovino sem hotela osnovati, oziroma nadaljevati dramatično šolo, s katero sem moral prenehati v slabih finančnih razmerah tedanjega slovenskega gledališča. Prav zaradi takratnih razmer sem odstopoval v Ameriko. Vrnja sem se po prevratu z najlepšimi nadami. Bila sem pa zelo razočarana, ko sem našla pri gledališču le tri nove moči, nekatere še iz predvojne dramatične šole, vse ostali pa so se bili razši pri drugih gledališčih. Z veseljem in zadovoljstvom moram priznati, da so skoraj vse iz nekdanje dramatične šole danes že dobri igralci, med njimi so dosegli nekateri umetniško vložino, na katero bi bili Slovenci lahko ponosni, ako bi jih hoteli prav upoštevati.

Ze več let pred vojno je takratni inžendant Fr. Govekar opetovan prosl odločilne načrte urade, nai bi se za slovenski igralski načrati vendar že končno ustanovila strokovna igralska šola. Vzdrževala naj bi jo država in takratni deželni odbor. Toda vse je bilo zmanj. Ko se je leta 1918. zopet ustanavljalo slovensko gledališče, je zopet isti predlagal takratnemu konzorciju, da se mora predvsem ustanoviti slovenska dramatična šola. Ker pa se je ustanavljalo konservatorij, se je delo prepustilo ravna-

Politična situacija.

Poostreitev krize. — Tri glavne težkoči.

— Beograd, 3. decembra. (Izv.) Za včeraš toliko pričakovana, zažljena, v političnih krogih napovedovana, a v državnem interesu neobhodno potrebna rešitev kabinetne krize je izostala. V glavnem je zanimivo dejstvo, da je postal krisa, namesto da bi bila včeraš definitivno rešena, tekem včerajšnjega dneva naenkrat poostreitev. K potrebitvi so mnogo pripomogli politični pojavi včerajšnjega dne.

Dopoldne okoli 10. je g. Ljuba Davidović objavil predsednik radikalnega kluba g. Aci Stanojeviću ministarsko kandidatno listo, sprejetu potom tajnega glasovanja v demokratskem klubu. Obenem mu je izjavil, da ta lista uživa zaupanje demokratskega kluba, preseča ga, da jo čimprej naznani g. Nikoli Pašiću in radikalnemu klubu. Na tem sestanku je g. Ljuba Davidović obenem naglašal: a) sklep demokratskega kluba, da ostane še nadalje minister notranjih del g. Svetozara Pribičevića, b) sklep, da obdrži finančni resort dosedanja finančni minister g. dr. Kosta Kumanudi in c) zahtevo demokratskega kluba, da se revidira ozroma ukinje razmerje 7 : 9 glede nameščanja važnih političnih uradnikov. (Tugre pred vsem za imenovanja pokrajinskih namenstnikov in drugih političnih funkcionarjev.)

G. Aca Stanojević je vzel predlog g. Davidovića na znanje. V radikalnih krogih pa so zahteve demokratov vzbudile začudenje in ogrožile one struje, ki so proti Pribičeviću in Kumanudiju.

Tako po končanih razgovorih je odšel g. Aca Stanojević v ministarski predsedniku g. Nikoli Pašiću, da mu je poročal o poteku razgovorov z g. Davidovićem in o demokratskem zahtevu. Kakor se zdi, je prišel g. Nikola Pašić v poseben položaj, ker je takoj po informacijah s Stanojevićem odšel na dvor, da je poročal kralju o položaju in o krizi.

Ob 3. popoldne je g. Stanojević obiskal predsednika demokratskega kluba in mu naznani, da bo predložil zahteve in ministarsko listo demokratskega kluba v razpravo na večerni seji radikalnega kluba. G. Stanojević je v resnic sklical za snoči klub na sejo. Seja je bila mestoma zelo burna, posebno debata o zahtevah demokratov. Radikalna struja, ki je proti ministru Pribičeviću in Kumanudiju, je porabilo priliko, da poskuša rešitev krize z vsemi mogocimi sredstvi zavleči oziroma onemogočiti. Na tej seji ni prišlo do nobenih definitivnih

zaključkov. Omeniti moramo dejstvo, da se seje ni udeležil ministrski predsednik g. Nikola Pašić. Za danes ob 9. uri dop. je sklicana nova seja radikalnega kluba. Klub bo ponovno razpravljal o demokratskih zahtevah in potem sestavljal celokupni odgovor na predložene zahteve g. Davidovića. Na to seje je tudi izrecno povabljen g. Nikola Pašić. Splošno vladu vtič, da tudi radikalci zavlačujejo krizo in da stoje pred dilembo: a) ali definitivno prekinjenje pogajanj z demokratimi ali pa b) sprejeti v načelu njih demokratske zahteve.

Poleg uvodoma omenjenih poslov je poostreitev krizo tudi borba za vladni delavni program. Radikalci vstrajajo na stališču, da mora naša skupščina takoj po sprejetju proračuna razpravljati in uzakoniti volilni zakon, šele potem naj pridejo na dnevni red narodne skupščine ostali za državno upravo in administrativno organizacijo nujni zakonski predlogi. Na drugi strani pa demokratje zagovarjajo načelo, da naj skupščina reši v prvih vrstih poleg budžeta velike, za državno upravo važno zakone in šele potem naj pride na dnevni red novi volilni zakon.

— Beograd, 3. dec. (Izv.) V parlamentu je sroči imel sejo demokratični klub. Predsednik g. Ljuba Davidović je kratko poročal o razgovorih z g. Stanojevićem. Splošno je bila debata o vladni krizi in se je slednji izvolil poseben odbor za agrarno reformo.

— Beograd, 3. dec. (Izv.) V muslimanskem klubu so dnevnio živahne razprave o verskem vprašanju. Klub pa tudi pazno zasleduje razvoj kabinetne krize. Med muslimanskim klubom in klubom SKS so nastale ozke, intimne vezi. Minister trgovine g. dr. Špač je sinčiči nosil posetil ministarski predsedniku g. Nikoli Pašiću, da mu je poročal o poteku razgovorov z g. Davidovićem in o demokratskem zahtevu. Kakor se zdi, je prišel g. Nikola Pašić v poseben položaj, ker je takoj po informacijah s Stanojevićem odšel na dvor, da je kriza čimprej rešil. Obenem pa je povdral na zahtevo muslimanskega kluba, da v bodoči kabinet ne sme vstopiti noben radikalec iz Bosne, posebno pa ne oseba, ki je odločno nasprotiva muslimanski organizaciji.

— Beograd, 3. dec. (Izv.) Minister za socijalno politiko dr. Kukovec ni več kandidiral, kakor poročajo, pri rekonstrukciji kabinta za ministarski portfelj, da s tem omogoči kandidaturo dr. Žerjava. Dr. Žerjav prevzame najbrže portfelj za šume in rude. Kakor se govoril zelo ostro proti Italiji ter izjavil, da bo vladu najbrž priznala to znameno italijskega zahtevanja. Ko so Italijani že nedavno tega blinili Čehom, kskor da bi bili njih največji prijetnji, a sedaj so jim z največjo hladnokrvnostjo prezentirali — menico. Češkoslovaška naj sedaj plača 180 milijonov lir za to, da so se češki legijonieri emuli boriti za Lahej. To je visek cinizma, ki so ga zmožni samo potomeci Machiavellija! Nam je v zadnjem, da bodo tudi naši severni bratje spoznali Italijane v pravi luči!

— General Žekov o »bolgarski katastrofi«. Piccolo della Sarca približuje obširni razgovor svojega sofijskega dopisnika z blivim generalissom bolgarske vojske Žekovom, ki je z ostalimi članji Radoslavovega kabinta bodočim veleizdaje. Dopisnik ga je oblikal s posebnim dovoljenjem državnega pravnik Janeva v zaporih, kjer je bil zaprt do poloma tudi sedanji ministarski predsednik Stamboliški. Žekov ga je pozdravil v dobri italijski znameni, ki se je načudil na vojaški akademiji v Turinu, hvatali Italijo in hrabrost italijske vojske. Med drugim je izjavil: Za časa dogodka v septembru 1918. sem bil na Dunaju zaradi neke operacije. Od takrat pa do začetka minulega meseca sem moral bivati v inozemstvu. V oktobru sem prišel v Sofijo in se predstavil vrhovnemu sodišču. Prišel sem prostovoljno, da izpolnim svojo dolžnost kot vojak napravn domovini. Vlado in politika se menjata, toda vojaška dolžnost in pokornost zakonom sta neizpremenljivi. Bolgarski narod ni doživel poraza, spravemo izgubili vojno. Sedaj moramo še le dečati za njegovo bodočnost. Cesar nismo mogli dosegči mi, pa moramo zagotoviti bodočim generacijam. O bolgarsko-nemških odnosih med vojno je izjavil, da niso bili ravno prisrčni, pa tudi ne tako slablji, kakor se misli danes. Radoslavova vlad je bila slabota ter se je ponizovala pred Nemčijo, ki zlasti v drugi polovici vojne ni računala z bolgarskim zaveznimstvom. Vojaški odnosi so bili v prizetku solidarni, toda po imenovanju Ludendorffa za vrhovnega nemškega komandanta so se pričeli poljavnati sporji in prijetelsko razmerje sa je ohladilo vkljub moji in Hindenburgovi dobrimi volji. O Ludendorfovem značaju se je izrazil Žekov zelo ostro. Ludendorff je surov, neproviden in brutalen avtokrat. Dober tehnik, toda slab psiholog, ki ni poznal niti duša nemškega vojaka in naroda. Ljudi je smatral za stroje. O vzhodnih obdobjropskih katastrofah je izjavil, da so bili političnega in vojaškega značaja: »Bolgarska vojska je trpeča na pomankanju. Notranja politika je vplivana na javno razpoloženje. Usneči so vratne politične propagande. Stirnajst Wilsonovih točk. Neuspeh nemškega obdobja v Franciji. Osamljenost bolgarske vojske na dolgi macalonski fronti. Pomanjanje rezerve itd. Ko bi ne bilo pravdes političnih notranjih in zunanjih vzrokov, bi dosegel sovražnik najbrž s tak

zuje, da morajo Avstriji finančno pomagati Češkoslovaška, Jugoslavija in Ogrska, češ da se Avstria sama ne more rešiti. Toda v interesu antante in nasledstvenih držav je, da Avstria ne konča s katastrofo. Zato naj bi Avstria pomagala finančno in gospodarsko vse države, ki so ji sosedje. Dr. F. Fousek je v »Narodnih Listih« odgovoril, da je Englešev predlog nemogoč in velika nesmisel. Češkoslovaška republika ne more Avstriji pomagati še bolj, kakor ji že pomaga na lastno škodo; posiljajti ji premog, sladkor 1. dr. Sicer pa je Avstrija finančno bogatejša kakor nasledstvene države. Samo Dunaj ima tuje valute več kot vsa češkoslovaška republika. Toda dunajski in avstrijski državljani tudi zaklade tesavirajo in jih ne dajo na razpolago lastni državi. Avstria ima na Madžarskem, Poljskem in na Češkoslovaškem po industrijskih in bančnih podjetjih investirano velike miliarde, ki ji donašajo znatno rento. Zakaj avstrijska vlada ne izvabi tesavirane valute lastnim državljanom? Pomagati bogatejšemu kakor smo sami, bi bila nespametna politika. Antanta je kriva, da se Avstria zanaša le na tujo pomoč, a si same ne more pomagati. Avstria ima več plodne zemlje nego Švica, ima toliko industrije kakor Češkoslovaška, avstrijska trgovina je na všetu, torej je Avstria življena sposobna. Toda spoznati mora, da mora delati, da si mora sama z delom pomagati, a ne čakati, da jo žive drugi. Kot končno uvidi, si pomaga lehkovo iz lastnih sil, ki jih ima več nego dovolj in več nego češkoslovaška republika in vse nasledstvene države. Skratka: Dunaj je skupuh, ki poginja ob kupu lastnih miliard. Takega skupuha podpirati bi bilo blazno.

= **Soproni madžarski vojaški tabor**. Z Dunaja poročajo, da se je zadnje dni Soproni izpremenili v pravcati madžarski vojaški tabor. Po celiem okolišu so razstavljeni topovi, razvrščeni je armada in bande so priravljene na napad. Madžarski agitatorji oblikujajo kmetom večje dajatve tovaka in uporabo vsega žita. Madžarske bande grožijo, da ako ne bo plehščit ugoden, se povrnilo le se bodo mazgavale. Avstrijski plebiscitni komisar Steinacher je bil s svojo strojepsko vred arretiran. V nlegovi oisarni se je izvršila med tem dolga preiskava. Šele na energično zahtevanje avstrijskega zastopnika je bil komisar odpuščen in reklo se je, da se je izvršila aretacija po pomoti.

Iz naše kraljevine.

— Dva nova dnevnika v Zagrebu. S 1. t. m. je pričela izhajati »Slobodna Tribuna« kot neodvisen dnevnik. V redakciji so g. Jovan Banjanin, Rudolf Giunio, Dušan Gubić, Milan Marjanović in Ivan Molinaro. — Isto dan je pričel izhajati tudi dnevnik »Dva sata«, ki je namenjen predvsem zagrebški javnosti.

— Humoristični list »Električne stranice« je pričel izhajati v Splitu. Urejuje ga P. Sabić.

— **Goriška in Istarska ulica** v Splitu. Na zadnji seji občinskega sveta v Splitu je bil enoglasno sprejet predlog, da se prekrsti Novi Pazar v »Goriško, bližnja ulica pa v »Istarsko ulico«.

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

Neodrešena domovina.

— **Ljudsko štetje**. Politično društvo »Edinost« pozivlja Jugoslovence na pozornost pred ljudskim štetjem. Pridržan je način avstrijskega ljudskega štetja po občevalnem jeziku. Za splošne podatke še zaupajo ljudstvu. Samo si bo izpolnilo rodbinske pole ali jezikovne podatke pa bo vpisal vladni uradnik sam v posebno polo, ki jo prizadebiti ne pokaže in ne predloži v podpis. Namen je očiten. Vprašanja se glase: Kateri neitalijanski jezik rabi družina? Koliko članov družine govori ta jezik in koliko članov zna zadostno italijski jezik ali kako italijsko narečje? S prvoima dve ma vprašanjima se zniža število Jugoslovenov, s tretjim vprašanjem se zviša število onih, ki jim po mestu nasprotnikov ni treba več jugoslovenskega uradovanja, ker znajo zadostno italijsko. »Edinost« apelira na Jugoslovene in protestoval: »Na Vas je, da prestanete tudi to preizkušnjo. Poli. društvo pa v imenu vsega naroda, kar ga je nad stotisoč pod Italijo, vnaprej slovensko protestira proti vsakemu izrabljivanju uspehov tega ljudskega

štetja, kajti štetje, ki se vrši nezadostno pripravljeno brez jamstva za pravilnost na podlagi občevalnega jezika mračnega avstrijskega spomina in nekakih poizvedb novega kova po »zadostnemu poznavanju italijskega jezika, v dobi brezpravnosti in nasilnega teroriziranja našega ljudstva, tako štetje ne more obvljati pred sodnim stolom prave statistične vede.«

— **Na shodu Postojni**, ki smo ga že na kratko omenili, je govoril obširno posl. Josip Lavrenčič, naglašajoč med drugim, da se sliši neprestano, da je Italija najbolji liberalna država. To so siliški slovenski poslanci tudi v Rimu s strani ljudi, ki ne poznajo prav nič razmer v Julijski pokrajini. Dokler je bila država enojezična, je bila res liberalna sedaj pa, ko je z aneksijo Jugoslovenov in Nemcem postala mnogovrstna, pa ne zasluži več tega imena, dokler se ne postavi na pot pravilnosti in dokler ne da narodom, kar jim je potrebno za njihov razvoj. V prošnjem 20. stoletju se narodi ne da več zbrisati z zemljevida, sedaj ko so prodre Wilsonove točke o zaščiti manjšin, katere je sporela in podpisala tudi Italija. Ako pa hočemo, da bo vrla vpravljala naša ležk, se ra moramo posluževati povsod v občevanju z uradni. Znan na mi je sluh, da je ne kašna stranka vložila italijsko tožbo, ker je bil nasprotnik Italijan. Tako postopek je vse graje vredno. Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujeveli pet!

— **V osrednjem posvetovalno komisiju za nove pokrajine** sta imenovana izmed Jugoslovenov samo poslanca dr. Podgoršnik iz Gorice in dr. Stanger iz Opatije.

— **V Hraščah** pri Postojni je bil velik požar, ki je uničil petim družinam bivališče in gospodarska poslopja. Goretci je začelo v hiši Mihaela Ceja, 34 oseb je brez strehe. Škoda je 370.000 lir, zavarovana pa so bila poslopja za 38.000 kren.

— **»Legi nazionale«**. Italijanski nacionalistični listi pravijo, da Lega se ni dokončala svoje načine.

Ko je avstrijska vlada razprtula Lega, je štela Lega 177 podružnic z nad 60.000 društvenikov. Imela je 76 lastnih šolskih zavodov, podpirala je 136 drugih, imela je 153 društvenih bibliotek in je podpirala 250 dajakov. Sedaj vrši Lega novo raznarodovalno delo pred šolskim dobo in po šolski dobi. Ustanavlja otroške vrte, rikreatorije in večerne šole. Otvorila je doseg 33 azilov in vrtec, katere obiskuje 1138 otrok. Druge tri azile otvorila v kratkom. Sedaj hoče poseči Legu tudi na skrajno mejo italijskih države in tam, kjer si ji bo zdelo potrebno, otvarati vrte in rikreatorije. Letos je Lega za svoje delo potrošila že 420.000 lir. Tržaška poslovnica šteje 10.000 članov. Listi apelirajo na kar največje razširjenje Leginega dela in vabijo na manjšo dobrojno darila za Božič in Novo leto, da bi uveli v svoje kremlje toliko več jugoslovenskih otrok.

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Ladošči.

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so djeaci večinom djece siromašnih roditelja, osnovano je več 26. oktobra g. g. »Djačko potporno društvo«, to djačka kuhinja, gdje će djeaci uz mali novac dobivati dobro hranu. Sva naša dobrotna društva, novčani zavodi i tvrdke umoljavaju se, da podupri ovaj mladi zavod, iz kojeg će izrasti pioniri narodne sviesti i horci proti budujoj najezi. Naprijed za narod!

— **Djačko potporno društvo** u Krku. Dne 3. novembra o. g. otvorio se u Krku, jednou od najizložnejših točk naše domovine, niži realni gimnazij sa dva razreda, v kojih se odmah upisalo 70 djačka, djeletem otočana, a dijelom iz nespašene Istre. Buduće so dje

Zivljamo z obljubami? Če so se že obremenili s tem delom, nuj tudi pokažejo, da ga v resnicni zmorejo. Zakaj pa je prejšnja leta ta aparat o podporah funkcional? Bilo bi pač potrebno, da bi nam povedali vsaj pravi vzrok, zakaj se ne rešijo vposlane prošnje. In to radi tega, ker bi gotovo pomirljivo učinkovalo na razburjenost med dijaštvom, ki jo provzroča večno vodašanje tega važnega vprašanja. In zakaj pa se je pravzaprav izdajal denar za študijске namene? Ali ni škoda onih žednih gribšev, ki so, v slučaju, da so ustvari vsako nadaljnje podeljevanje podprt, bili vrženi na cesto? Zato pa apeliramo na vso slovensko javnost in vse poslanice brez razlike strank, da zastavijo vse sile za takojšnjo končno veljavno rešitev tega važnega vprašanja. Ker dijaštvo v tujini že umira gladu.

Vsi rezervni častniki, ki bivajo v Ljubljani ali okoličju in so poslali svoje podatke o prilikah zakletve v Ljubljani ljubljanskemu vojnemu okrugu, se pozivajo, da pridejo po svoje pristojbine z legitimacijo 7. in 9. decembra k blagajniku »Ljubljanskog vojnog okruga«.

Govor o sv. pismu (slovenski) se vrši v nedeljo ob 3. popoldne v evangeljski cerkvi na Gospodskem cešti. Predmet: Marijin evangelijs.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski zdravstveni izkaz za dobo od 20. do 26. novembra t. l. izkazuje za Ljubljano sledče zdravstveno stanje: novorojenih 23, mrtvorojenih 3, umrlih 22, od teh domačinov 11, tujcev 11, v zavodih 13. Smrtni vzroki: življenska slabost 4, pljučica 1, davica 1, možganska kap 2, srčna hiba 5, raki 1, drugi vzroki 10. Naznjanje načeljive bolezni: davica 2, skrlnatka 1, ošpice 2.

Nezakurjeni železniški vozovi. V času najhujšega mraza upravi državne in južne železnice še vedno ne skrbita za zadostno kurjavo železniških vozov. Posebna zaniknost vlada v tem oziru na dolenski prog, kjer so železniški vozovi še vedno večinoma nezakurjeni in tudi nerazsvetljeni. V tem silnem mrazu je to brezvestnost in igranje z ljudskim zdravjem. Vozni listki so sedaj tako dragi, da občinstvo lahko upravičeno zahteva, da poskrbi železniška uprava za pošteno kurjavo in razsvetljavo v osebnih vozovih. Pričakujemo z vso gotovostjo, da bo železniška uprava v tem oziru napravila nemudoma red.

Nova grajska klet v Mariboru se je podala še za celih 18 m na prešnjo višje ležečo vinsko klet. Ta novi del grajske kleti bo še okusnejše in vabljivejše izdelan kot prvi sprednji del, v njem se predstavlja tudi štirinajst najboljših umetnik-slikarj. Glavna dela so že toliko dovršena, da je otvoritev že določena na 3. december.

Prve obsebne občinske sodišča. Občinsko sodišče za pobiranje državil v Ljubljani je odredilo sledetele kazni: Peter Picej, pekovski mojster v Ročni ulici, je bil obsojen na 10.000 dinarjev globe, ker je pekel prelahek kruh. — Ker nista imela označenih cen, sta bila obsojena na globo 1000 D. Crnilj Oroslav, trgovec z mešanim blagom, in mesarski mojster Sargeister Anton v Spodnji Šiški. — Zaradi navijanja cen že predkazovanega mesarica Ham Marija je bila obsojena na 1000 D. globo, ker je prekorčila maksimalne cene. — Vnovčevalnica za živilo in mest je predajala mest 12. novembra t. l. po 92 K. kg, dati je bila uradno obveščena, da ne sme prekorčiti maksimalne cene 85 K. Zaradi prekorčanja maksimalne cene je bila tvrdka obsojena na 10.000 dinarjev.

Medicinci! Izčem mladega doktora medicinca z zobotehniškim kurzom ali brez kurza v svetu skupnega delovanja. Kapital na razpolago! Dopis je nasloviti: Poste restante Beograd pod šifro »Atelie«.

Popularni koncert v dvorani hotela Tivoli v nedeljo, 4. t. m. od 15. do 19. Prvovrstni koncertni orkester. Vstopnina prostra. Domača jetrne, kravne in mesene klobase. Se priporoča Vekoslav Dolničar.

Izgubila se je pred 15 dnevi psica volčje pasme črne in rujeve barve, ima 2 znamki na vratu. Pošten najdeli se prosi, da jo odda v Florijanski ulici št. 1.

Veliki požar v skladu „Balkan“.

Danes okoli 2. uri 15 minut zjutraj je nastal silen požar v skladistični spodnje tvrdke »Balkan« in sicer v onem oddelku, kjer ima uvozna tvrdka manufakturnega blaga Dular & Fabiani na Dunajski cesti svoje skladistične pribitoke in z navadnimi leseni stenami ogrevano pitarivo, kamor je bila postavljena vojažna telesna peč.

Pri svojem kontrolnem obhodu je nočni čuvaj ob gori označeni ura zapazil iz oken skladistične prve plamene. Ker ni imel ključev od glavnih vrat in ker je bila nujna hitra pomoč, je takoj alarmiral vse, pri sprednjem tvrdki »Balkan« zaposlene in tam bivajoče usluženje in oskrbnika g. Adamiča. Osem delavcev je takoj stopilo v akcijo in začelo z domačo brizgalno gasiti skozi okna, katera so bili razbili. Za prvo silo pa so porabili tudi vse »Minimax« aparate. Trikratni strelci z granati pa so obenem naznali, da je izbruhnil v sredini mesta velik požar. Na lice mesta je takoj doseglo z brizgalnami »Reševalno in gnatno državce«. Stevilna straža policijskega ravnateljstva je obkolila pogorišče, na mestu pa so dospeli tudi vojski iz artillerijske vojašnice, 30 mzd po številu.

Požar se je po bliskovito razširjal po vsem skladističu in zavzemal veliko dimenzo. Grozen je bil prizor, kako je siloviti element čim dalje bolj bruhal svoje plamene proti zimskemu nebu. Vsakega opazovalca je navdajalo grozno polno prepričanje, da je tu vsaka akcija in gašenje brez rezultata, do bo grozni ogenj uničil vse skladističa. Ogenj je postajal čim dalje silovitej, in že so bila v nevarnosti bližnja skladističa, posebno trakt, kjer imajo shranjeno svoja pohištvo privatne stranke, in skladističa »Nakupovalne zadrug«, kateri je ogenj rokvaril nekaj zalog živil, dočim je shranjeno pohištvo ostalo povsem intaktno.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Po dosodanjih ugotovitvah uradnih komisij je bilo popolnoma opremljenih oz. demoliranih 150 predajalnih oz. javnih lokalov. Od teh v prvem okraju (notranje mesto) 113, 37 pa v drugem okraju, (Leopoldstadt) kjer imajo trgovine po večini židovski trgovci. V ostalih krajeh so bili le neznačni poskusi plenitev.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Po sedaj doblijenih centitvenih informacijah znaša škoda samo na razbitih ogledalih nad 1 milijardom. Veliko škodo so napravili pobseleni zločinski elementi »Gospodarskemu društvu bivših vojaških gašilcev«. To društvo je imelo svoje prostore v palači »Schwarzenberg-Kasino«. Najpreje so množice vdrlje v kleti kazina, tam so se napisale šampanje in drugih dragih likerjev. Nato so nekateri vdrli v prostore gori omenjenega društva, kjer so našli poslanca Kolarja. Prosil jih, da naj prizaneso društvo in naj dute pri miru razna darila, ki so namenjena za Miklavžev večer vojnim invalidom in vojnim sirotom. Zločinci so poslanca preteplili, mu vzeli 26.000 K. in pobrali vsa darila.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Skodo v »Grandhotelu« cenijo na 20 milijonov. Skodo v hotelu »Brustol« pa na pol milijarde. Nekaj eno Angležu so ukradli 12 milijonov K. Tuji se so obrnili na svoja poslanštva za intervecijo. Vsa poslanštva so takoj odločno intevenirala pri dunajski vladi in zahtevala v imenu očkovodancev povrnitev škode. Poslaniki so naglašali, da je krivda vlade, ker ni zadostno skrbela za varstvo tujcev.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Zavarovalne družbe se branijo pla-

Protidraginjski izgredi na Dunaju.

PROTIDRAGINJSKI NEMIRI NA DUNAJU.

— d Dunaj, 2. dec. Današnji dan je mirno potekel. Vesti, ki prihajajo iz različnih delov mesta o ponovnih izgredih, so čisto neutemeljene.

— d Dunaj, 2. decembra. Nocjo ni bilo nobenih posebnih dogodkov. Dopolne ob pol 12. se bo vršila seja ministarskega sveta, ki se bo bavil z dogodki včerajšnjega dne in z ukrepi, katere je sklenila vlada za varnost. Ministrstvo za zunanje posle je izrazilo svoje obžalovanje članom tuh misij, ki so pri včerajšnjih izgredih trpel Škodo ali čilih eksteritorialna pravica je bila kršena. Zaradi izgredov je uvedena stroga preizkava. Stališče vlade je primerno označeno z davi objavljeno izjavo in v zvezi s tem se more le ponoviti, da se bodo uporabila vsa zakonita sredstva, da se onemogočijo zoperne izgredi takoj ob početka. Tukaj je treba opozoriti s posebnim poudarkom na to, da je mednarodni položaj Avstrije trpel hudo Škodo z ozirom na vprašanja, ki se rešujejo, in ker so pravta vprašanja važna za vse sloje prebivalstva — tu gre ne le za gospodarske, marveč tudi za politične zadeve — se iznova izraža upanje, da bo navzle vsem stiskom dosegel ohranjeni čut skupnosti premagal trenutno težkoč.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Po težkih nemirih je včeraj zavdal na Dunaju mir. Tudi danes je življenje normalno. Organizirano delavstvo nadaljuje delo po vseh tovarnah. Včeraj so še komunisti skušali odvračati delavstvo od dela. Agitacija za nadaljevanje stavke pa ni uspela. Nemire splošno prispevajo razredni propagandi ruskih emisarjev, ki so zadnjih čas dospeli preko Nemčije na Dunaj.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Po dosodanjih ugotovitvah uradnih komisij je bilo popolnoma opremljenih oz. demoliranih 150 predajalnih oz. javnih lokalov. Od teh v prvem okraju (notranje mesto) 113, 37 pa v drugem okraju, (Leopoldstadt) kjer imajo trgovine po večini židovski trgovci. V ostalih krajeh so bili le neznačni poskusi plenitev.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Po sedaj doblijenih centitvenih informacijah znaša škoda samo na razbitih ogledalih nad 1 milijardom. Veliko škodo so napravili pobseleni zločinski elementi »Gospodarskemu društvu bivših vojaških gašilcev«. To društvo je imelo svoje prostore v palači »Schwarzenberg-Kasino«. Najpreje so množice vdrlje v kleti kazina, tam so se napisale šampanje in drugih dragih likerjev. Nato so nekateri vdrli v prostore gori omenjenega društva, kjer so našli poslanca Kolarja. Prosil jih, da naj prizaneso društvo in naj dute pri miru razna darila, ki so namenjena za Miklavžev večer vojnim invalidom in vojnim sirotom. Zločinci so poslanca preteplili, mu vzeli 26.000 K. in pobrali vsa darila.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Skodo v »Grandhotelu« cenijo na 20 milijonov. Skodo v hotelu »Brustol« pa na pol milijarde. Nekaj eno Angležu so ukradli 12 milijonov K. Tuji se so obrnili na svoja poslanštva za intervecijo. Vsa poslanštva so takoj odločno intevenirala pri dunajski vladi in zahtevala v imenu očkovodancev povrnitev škode. Poslaniki so naglašali, da je krivda vlade, ker ni zadostno skrbela za varstvo tujcev.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Zavarovalne družbe se branijo pla-

čati zavarovalnino za opustošene in opivenje lokale. Sklicujejo se pri tem na »klavzulo o uporu. Pričakujejo, da pride do velikih pravd.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Tuji trumoma zapuščajo mesto. Tekom včerajšnjega dneva je na kolodvorih vladala prava panika.

— Dunaj, 3. decembra. (Izvir.) Borza je bila včeraj zaprt. Iz Berlina prihajajo poročila o padcu valut.

— d Dunaj, 2. dec. Kakor počela »Korespondenz Wilhelma«, so 14 oseb prijeti neposredno pri slednji v tem, da so oddali deželnemu sodišču, 176 oseb so zaradi motenja hišnega miru, tativne, poškodbe stvari in zaradi drugih deliktov nakanili kazenskemu sodišču; 16 oseb so kaznovali policijsko.

— Dunaj, 2. decembra. Kakor poroča »Lokal Korrespondenc«, so lastniki kavaren ob Ringu in onih obratov v notranjem mestu in v drugem okraju, ki so pri izgredih največ trpel, prisiljeni, da zapro lokale za več tednov, nekateri celo za več mesecev. Davi je bilo odpuščeno osobje teh obratov.

Društvene vesti.

— Društvo slušateljev fil. fak. predi na univerzi v zbornici javno predavanje v nedeljo, dne 4. decembra ob 10. in pol dopoldne. Predava prof. dr. Franc Veber: Resnica in spoznanje. I. Psihološki problem spoznavanja.

— Ker bo »Društvo slušateljev fil. fak.« predavanje za Ludsko univerzo tako dolgo, dokler ljubljanska univerza sama ne prevzame tega definitivno nase, kar se bo v doglednem času izvršilo, si dovoljuje odbor »Društva sluš. fil. fak.« naznaniti p. n. občinstvu, da je vstopnina določena zato, da se krijejo režijski stroški in da se po možnosti nabavijo revni članoni društva potrebe Studijske knjige. — Odbor »Dr. sluš. fil. fak.«

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v nedeljo je v ponedeljek ni pevsko vale.

— Miklavžev večer samo za edrasle priredi Gospodarsko napredno društvo za Šentjakobski okraj v ponedeljek ob 8. v saloni pri Lozarju v Rožni ulici. Sleden nastop Miklavža, godba. Vstopnina 5 dinarjev. Darila z imenom obdarovanec se spremljam istotom od 5. do 7. zvečer.

— Il. Šovanski večer, ki ga priredi danes Jugoslav, napred. akad. društvo »Jadrane« v Narodnem domu bo v marsičem zelo zanimiv. Poleg solistov iz opere nastopajo pri slavnostni akademiji tudi ruski akademski pevski zbor, ki bo izvajal par najlepših russkih narodnih pesmi. Razen tega bodo russki akademiki izvajali tudi narodne ples, ki bodo prijetno iznenadili naše goste. Akademija se prične točno ob 8. zvečer, na kar opozarjam povabljenie goste. Po akademiki se vrši pes. Vstop je dovoljen le proti vabilu.

— Gospodarska in eksportna zadruga čevljarjev v Ljubljani vabi svoje člane na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 4. decembra t. l. ob 14. popoldne pri Mraku. Rimsko cešta, s sledenim dnevnim redom: 1. počelo pripravljalnega odbora; 2. čitajo pravil ter njih potrditev; 3. vpisovanje in sprejem novih članov; 4. volitve odbora in nadzorstva; 5. slučajnosti.

— Vakoletni Miklavžev večer se vrši v nedeljo dne 4. decembra v zimskem salonu gostilne Dražek. Bohoričeva ulica 9. Začetek ob 17. uri.

— Češkoslovenska Obec poteka v sredu dne 7. aprila 1921 v Škofjelškem dvorancu. Vstop na legitimace členske, sokolske in vseh narod. kulturn. spolku. Vstopnina libovalna. Začetek ob 20. hod. Dirske se prijmejajo na dan zabave od 14 hod. daleč v Škofjelški dvoranci.

— Krojaška zadruga v Ljubljani naznana, da se 12. decembra t. l. vršijo pomočniške in mojstrske preizkušnje. S potrebnimi spričevali in z učno pogodbo opredeljeno prošnje za pristopev v preizkušnjam je vložiti pri načelstvu zadruge, Gospodska ulica št. 5, najkasneje do 6. decembra t. l.

— Slovenska organizacija vojnih invalidov za slovensko ozemlje s centralnim sedežem v Ljubljani, vladivo vabi na veliko veselico, ki jo bo priredila dne 3. decembra 1921 ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union s sodelovanjem godbe dravskih divizijskih oblasti pod vodstvom g. dr. Cerina. Na spondu bo med drugim: sredobor, župljiva pošta in ples. Celi debelik je nameščen za povzdrigo društva in predvsem za podporo načrtev vojnih žrtv. Predpredava vstopnica v tržnici v trafički Belne-Kotelle, Sv. Petra cesta št. 95. Preplačila se hvalno sprejemajo.

Najnovejša poročila.

Pašičeva demisija.

— Beograd, 3. decembra. (Izv. ob 2.) Z ozivom na to, da se le v radikalnih krogih pojavi odpar proti sedanemu ministru notranjih del, je min. predsednik g. Pašić imel daljši razgovor z min. Pribičevićem. Ta je izjavil, da bo glasovanje v klubu interno vprašanje, ki ga je na takoj sklical sej ministrskega sveta.

— Beograd, 3. dec. (Izvirov.) Na seji ministrskega sveta sta je g. Pašić kratko poročal o položaju. Predlagal je demisijo kabine

Potra globoke žalosti naznanjava, da je najin srčnoljubljeni oče, gospod

Josip Jaklič

zasebnik

dne 30. novembra 1921, previden s tolažili sv. vere, v 92. letu mirno premuin.

Pogreb blagega pokojnika se je vršil v petek dne 2. decembra 1921 na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki so nam na kateri koli način izkazali svoje sočutje povodom izgube našega dragega očeta in ki so spremili blagopokojnega na njegovi zadnji poti, se tem potom najtopleje zahvaljujeva.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1921.

Major Josip Jaklič,

Frančiška Jaklič,

Zahvala.

Za izkazano nam sožalje povodom smrti gospoda

Avgusta Tomazica

veletrgovca in posetnika v Ljubljani

za poklonjeno krasno cvetje ter za čaščec spremljivo pri pogrebu izrekamo vsem najsrčnejšo zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo slav. pev. društvo "Slavec" za tolažbe polne žalostinke, deputaciji telovadnega društva "Soko" v Ljubljani za udeležbo pri pogrebu, končno vsem pokojnikovim priateljem, ki so ga tako številno spremili spremili na njega zadnji poti.

V Ljubljani, 3. decembra 1921.

Zalujoče sorodstvo.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sožalja, ki so nam došli povodom smrti našega nepozabnega soproga in brata gospoda

Karola Tausesa

za poklonjeno krasno cvetje ter mnogobrojno spremljivo pri pogrebu se tem potom najprisrčnejše zahvaljujemo.

Posebej pa nas veže dolžnost, zahvaliti se prečastiti duhovščini, slav. pevskemu društvu "Slavec" za ganljive žalostinke, gostilničarski zadruži, nječnam in številnim priateljem pokojnikovim za čaščec spremljivo na njegovi zadnji poti.

Še enkrat vsem: Naša najprisrčnejša zahvala.

Marija Tause.

Brez posebnega obvestila.

Potrtem srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijalejjem tužno vest, da je naš predragi soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

Janez Hafner,

mesar in posetnik

danes v petek ob pol 8 uri zjutraj po kratki in mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, v 80. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bo v nedeljo, dne 4. decembra ob pol 4 uri popoldne v Škofiji Loki na mestno pokopališče.

Sveti maše zadušnice se bodo darovala v mestni župni cerkvi. Nepozabni rajnik bodi priporočen v molitev in blag spomin.

V ŠKOFJI LOKI, 2. decembra 1921.

Zalujoči rodbini Hafner in Ogorevc.

Ceno se prodasta

dva pot. kožuh, eden nov, drugi nošen
Naslov pove uprava Slov. Nar. 8605

Moko

imenično ima v začagi tvrdka Kmet & Ko., Gospodarska cesta 8. Zahvale te ponudbe!

Pisačni stroj

z vidno pisavo kur-um. Ponudba s ceno in nameko stroja na ravo Slovenskega Naroda pod "Pisačni stoj 8586".

Knjigovodja

s prima referencami zeli monti me to.

Ponudbe pod "Prima 8616" na upravo Slov. Naroda.

Kožuh na prodaj.

St. Vid st. 56 nad Ljubljano.

8610

Velika soba s štedilnikom

samo četrt ure iz Ljubljane, s popolnoma novim počitvom in kuhiško orato, se radi otočka takoj poda za 2500 D.

Naslov nove uprava Slov. Nar. 8611

Lovci!

zeli privatno poučevali klavir. Začet

nik in mlajše uence poučuje no na

novejši metod. Ponudbe pod šilo „123-

623“ na upravo Slov. Naroda. 8613

Ribolov

Graščina Budarj ho la tini ribolov reke Save, desno obrežje, od Trbovelj do Ra-

deč, v nedeljo 18. dec. 1921 ob 1. ur

popoldan v gostilni g. Ivančica na Zid-

nem mustu potom džbe za leto 1922

v zakup oddala. 8624

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli povodom nenadomestljive izgube srčno ljubljene žene, za poklonjeno cvetje, za tolažbe polno žalostinko ter za mnogoštevilno čaščec spremljivo na zadnji poti blage rajnice se tem potom vsem najskre-neje zahvaljujem.

Fran Hrehorić.

Mestni pogre ni zavod.

Neža Kenk

v petek dne 2. decembra 1921 mirno in boguvdano

v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v nedeljo, 4. de-cembra 1921 ob pol 4. uri pop. iz mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, 3. decembra 1921.

Jožef in Frančiška Kenk, Jožef Kenk, Fani Kenk,

sinova. s pog.

Zahvala.

Za mnogobrojne presrečne dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše srčnoljubljene soproge oziroma matere, hčere, sestre, tašče, tete in svakinje, gospe

Pavle Malaverh

soproge vlč. nadzornika Juž. žol.

izrekamo našo najiskrenje zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo obratnemu ravnateljstvu in uradništvu južne železnice, ravnateljstvu in uradništvu „Jadranske banke“, pevskemu zboru in godbi „Zvezde jugoslovenskih železničarjev“ in vsem, ki so našo blago, nenadomestljivo pokojnico spremijali k zadnjemu počitku.

Zalujoči ostali.

Naša nepozabna, vzorna soproga, zlata mamica, hči, sestra, svakinja in teta, gospa

Marija Lovša roj. Kalin

posetnica

se je danes ob 21 uri po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 28. letu življenja preselila v věnost.

Pogreb drage rajnice bo v nedeljo, dne 4. m. ob 3. uri popoldan iz hiše žalosti Pot na Rakovo jelš. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. decembra 1921.

Zalujoči ostali.

Prospekt II. emisije delnic Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Izvršujoč sklep izvanrednega občnega zbora delničarjev z dne 30. novembra 1921, objavlja podpisani upravni svet

povišanje delniške glavnice od K 30,000.000— na K 120,000.000—

z izdajo novih

nom. K. 90,000.000—, t. j. 225.000 komadov delnic po nom. K 400— s pravico na dividendo za leto 1921.

Emisija novih delnic se izvrši ob sledečih pogojih:

1. Delničarji imajo pravico, da optira na vsako staro delnico tri delnice II. emisije po tečaju od K 600— plus 5% obresti od 1. januarja do 15. decembra 1921 (K 28.80) za komad.

(Z ozirom na uspeh semestralne bilance Jadranske banke d. d. v Beogradu za I. semester 1921 je pričakovati, da se bo v nove delnice vložen denar zelo povoljno obrestoval in da bo dividenda za I. 1921 znatno presegla znesek od K 28.80, vplačan na ime obresti od 1. januarja do 15. decembra 1921.)

2. Delničarji, kateri želijo izvršiti svojo opcjsko pravico, morajo predložiti v času od 1. do

15. decembra 1921 stare delnice (oziroma začasna potrdila) v svrhu prežigosanja na blagajnah:

a) Jadranske banke v Beogradu ali njenih podružnic v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviču,

b) Banke in štedionice v Šušaku ali njenih podružnic na Reki in Bakru;

c) Prve hravtske štedionice v Zagrebu ali njenih podružnic v Beogradu, Bjelovaru, Brodu n. S., Celju, Crkvenici, Čakovcu, Daruvaru, Deincah, Djakovu, Ojurgjevcu,

Ilok, Karlovci, Kraljevici, Krizevici, Mitrovici, Novi Gradiški, Ogulinu, Osijeku, Požegi, Reki, Senju, Sisku, Subotici, Sušaku, Sv. Ivanu Zelini, Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovci, Virovitici, Vukovaru in Zemunu;

d) Frank Sakser State Bank, New York;

e) Banco Jugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir,

in hkrati vplačati protivrednost prevzetih delnic II. emisije.

3. Razlika med nominalno vrednostjo in emisijskim tečajem novih delnic pripade po odbitku stroškov emisije rezervnemu skladu banke.

4. Delničar, ki v predpisanim roku ne prijavi opcjske pravice in ne izvrši vplačila, zgubi opcjsko pravico.

5. Prevzem eventualno neoptiranih delnic je zajamčen po domaćem kapitalu.

V Beogradu, dne 30. novembra 1921.

Upravni svet Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Knjigotrškega pomočnika

starješo, zanesljivo moč, in go spodobno, z večletno praksjo v knjigotrštvu, sprejme knjigarna L. Schwentner v Ljubljani.

Konjske odeje

In fine volnene odeje v največji izbiri po tovarniških cenah pri

M. Bauer, Zagreb

Ulica 39.

Tekstilno blago na debelo. Odeje za zorce pošiljam brzozno na ogled.

6616

Samo za preprodajalce.

DOBIVA SE OPET SVAGDJE. GLAVNO SKLADIŠTE I GENERALNO ZASTUPSTVO ZA CIJELU JUGOSLAVIJU JUGOPHARMACIAZ ZAGREB, PRILAZ BR. 12.

„Išče se trgovski pomočnik“

usnjarske in čevljarske stroke, spretan prodajalec. Plača po dogovoru. Nastopev takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro „Dober prodajalec“ 8637.

3 popolnoma novi

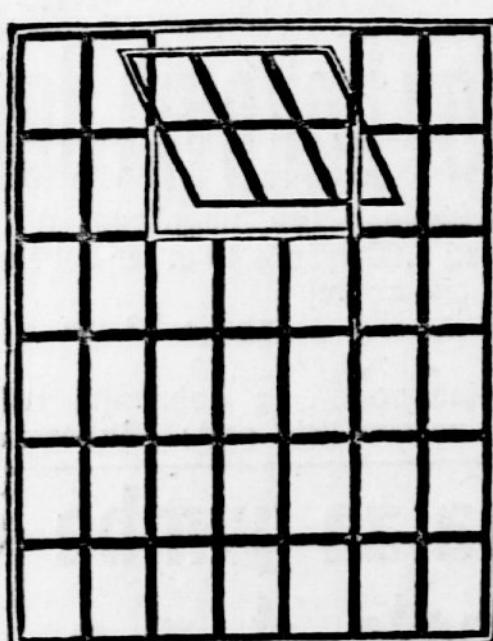
vlečnogonilni vozovi „Ma“

600/700 mm širine (soljske železnice lokomotiva) Austro-Daimler. Sredi voza jih goni motorni agregat. Z zavarovanim stoliščem za voznika. Lastne teže 14 q. Izvoza prosti iz Wiener Neustadta. Po prednostnih cenah kos za kosom napredaj. — Interesenti naj se obrnejo na ETTORE PIAZZA, Trieste, Via Gatteri 4.

Prima mizarske smrekove deske

in drug rezan les paralelen 1/2 — 1/4 močan, 4 — 6 metrov dolg, točno doba ven se kupi. Ponudbe na

„Agraria“
trgovsko dioničko društvo
Osijek.

TOVARNIŠKA OKNA IN VRATA TER VSE ŽELEZNE KONSTRUKCIJE IZDELUJE A. WAITSCH & CO. WALTENDORF GRAZ.

VABILO

XIX. redni občni zbor
Okrajne branilnice in posojilnice v Škofji Loki, I. Z. Z. D. Z.
ki bode

v sredo, dne 13. decembra 1921
ob 16. (4. uri popoldne) v hranilnični pisarni.

■ ■ ■

DNEVNI RED:

1. Potrjenje računa za leto 1920.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Privoljenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
4. Slučajnosti in predlogi po § 36 pravil.

OPOMNJA: Ako bi na tem občnem zboru ne bilo zastopano konito število zadružnikov, se bodo vršili na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati (§ 35, odstavek prvi pravil).

ŠKOFJA LOKA, dne 29. novembra 1921.

Načelstvo.

6758 V stalno delo so sprejemata dva krojaška pomočnika za veliko delo in eden krojaški vajenec boljši staršev. Hrana in stanovanje v hiši, plača dobra. M. Brunsko, Semič, Dolenjsko. 8593

13. Četrti knjigovodjo večega obenem hravatskega in nemškega dopisovanja, dalje korespondenta

za hrvatsko in nemško dopisovanje. Samo prvovitne, eventualno tudi ženske sile z dajšo praksjo naj stavijo lastnorčno pisane ponudbe z navedbo pogovor in referenc na it. And. Jaklič, tvorница koža i cipela d. d., Karlovac. 8594

Prva jugoslov. barvarija, krznarstvo in strojarnica P. Semko, Ljubljana, Gilisce 230.

Sprejemata ističe koža v barvo kar kar vsa to stroko spada oca dela Delo prevzemam v trgovini čevljiv.

Brendičko št. 10. 8590

Stavbena tvrdka v Ljubljani

že v tej stroki izvežbanega samostojnega knjigovodja in korespondenta, zmognega tem pisati in strojeno. Mesto stalno, plača dura Ponudbe pod „Knjigovoda“ 8568 na nro. Slov. Naroda. 8567

Trgovski zastopnik

z dobrimi referencami, poštenjak, brez hibne pretkelosti, brez kapitala, ampak po vsej Jugoslaviji zelo dobro vreljan. Išče državnika-kapitalista radi povečanja svoje kočje in trgovine. Resne ponudbe pod Postenjak 8547 na upravo Slov. Nar. da. 8517

Včerje podjetje v Mariboru

potrebuje samostojnega, blance zmognega knjigovodja s takočim imenom. Z ozirom na točne stanovanjske razmere se reflekira v prvi visti na samec. Ponudbe z navedbo domačega služovanja, referenca in zahtevkov pod „Knjigovoda“ Matlbor 8582 na upr. Slov. Naroda. 8582

Vsakovrstni čevljii

za mrljice se dobijo pri pogrebnom zavodu v Škofji Loki. Cene nizke. Kupi se tudi spodnji del že rabljene močne kočje ali od landaverja. 8536

Izvežbanega nadmonterja

slovenske narodnosti, z dajšo praksjo pri električnih strojih, pri montaži napeljave visoke in nizke napetosti ter pri montiranju električnih in perilih strojev, potrebuje državni premogovnik Velenje. Ponudbe z navedbo pogovor ter s spričavlj. je vposlati na gornji nro. Prednost imajo samci.

Največja zaloge klavirjev in pianinov v Ljubljani.

Tvrdka Jerico Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilžarjeva ul. 5, priporoča v nakup najboljše instrumente pravornih tovarum po solidnih in zmernih cenah.

Diamalt

Pozor, pekarji! „DIAMALT“ tvornice Hauser & Sobotka, Dunaj — Sadišu v prednjini kskovosti se dobi zoperi v avtom zastopstvu za Jugoslavijo Edvard Dužanec, Zagreb, Skladče Strossmayerova ul. 10. 8101

Pozor!

Priporočam cenj občinstvu, trgovcem in in odjemalcem

najboljše pecivo

iz medu,

markljene, vseh vrst božičnega blaga, božične svetlice, soloh vse po najnižji cenah. Zahtevajte cene!

Z odličnim spoštovanjem FRANZ CIVILAE, Slov. Bistriga. 7347

Smrekovo lubje

v vsaki množini kupuje tovarna kož

Oskar Fröhlich

Karlovac.

PARAMON

paramon

Gumijeva pete. Nepo končljiva trajnost. Tvorca: Bratislava - Petržalka. Prodajni biro: Paramon Gummiindustrie, Wien VII. Neubaugasse No. 7.

Tapeciranje avtomobilov

avrljeni po modernem vzorcu in po načinu ce-ah. Is otako izdelujiem vankovstne konjake oprave, popolne predmete in dokolenice

St. Vincek, Ljubljana, Gilisce št. 90. 8513

Stavbena tvrdka v Ljubljani

dobra kuhanica, domi in boljše hiše, želi službe pri samostojnem gospodarju. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8555

Zdrav, krepak deček

15 let star, želi vstopiti v kako manufakturo ali specijsko trgovino, kjer bi imel tudi hrano in stanovanje. Ponudbe na Frano Splichal, kavarna, Novo mesto. 8584

Proda se

ledilna miza s 4 stoli, kredenza, pisačna miza z nastavkom manjša miza in omariča, vse politirana. Dve mali in ena velika karinška. Ogleda se vsak dan od 2 do 4. popoldne. Naslov Franciškanska ul. 5. 4. II. nadst. desno. 8563

Stavbene parcele na prodaj!

Natančnejše podatki daje: Gradbeno podjetje G. Tönnes družba o. z. Gajeva ulica, pisma poleg zgradbe palate Ljubljanske kreditne banke. 8302

Učenka

15 let starca so sprejmo v trgovino z mešanim blagom. Hrana

stanovanje in drugo v nro. Janko Šumrada, Starl. trg pri Radku. 8513

A. KUS

Resiljeva cesta 4

priporoča svojo veito zalogo porcelana, emajlirano in lususne posede.

Stanovanje

tudi s hrano, tačno gospodinčna za domačo platičo. Ponudbe pod Boljša 872 na upravo Slov. Naroda. 8572

Manjšo hišo

z vrom v Ljubljani ali bližnjem okolici kupim. Ponudbe pod Hiša z vrom 8478 na upravo Slov. Naroda. 8478

V najem

vzamem v BM ni Ljubljane gostilne ali posestvo. Ponudbe pod Bliznica 8171 na upravljivo Slovenske Naroda. 8472

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg št. 15. priporoča svojo zalogo dežnikov in solnikov

ter spremljalnih palic.

Ponudite se izvajajoča točno in solidno.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in Trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Nunška ulica 19.

Najprimernejša Miklavževa, Božična in Novoletna darila za našo mladino so sledete v založbi

IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG,
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16,

izšle knjige:

Rojec Fr. Tončeve sanje za Miklavžev večer. Mladinska igra s petjem v treh dejanjih. Vpodobila I. Erbežnik in F. Rojec. K 20—

Kleinmayr & Bambergove umet. knjige s krasnimi barvanimi slikami:

Oddelek A: Pravljice. Do sedaj so izšle sledete pravljice: Št. 1. Rdeča kapica, Št. 2. Pepekla, Št. 3. Trnjolica, Št. 4. Snegulica. Cena vsake knjige

V kratkem izide še Številka 5: Volk in sedem kozic in Številka 6: Bratec in sestrica.

Oddelek B: izide tudi v najkrajšem času, in sicer Št. 1: Žival v podobah, prvi in drugi zvezek.

Pavčič: Našim mačkom (malim pianistom) najlepše šolske pesmice, prizeneje za glasovir kot učno gradivo za 1. in 2. šol. leto klavirskega pouka. Ilustrat. akad. slikar M. Gaspari

Knjige za slikanje s krasnimi barvanimi slikami: Št. 1: Slike s pravljic. Št. 2: Mladi slikar. Cena vsake knjige

Tuckove knjige za slikanje dopisnic, in sicer: 1. „Ža krtek čas“, 2. „Zaklad za otroke“, 3. „Mali umetnik“, 4. „Otroški vrtec“.

Cena vsake knjige, kateri so dodane tudi barve

Brezovnik: Zvončki, zbirka pesniš za slov. mladino, vezano Kosi: Zlate jagode, zbirka basniš za slov. mladino, vezano

Vse te knjige so tako prikladne za Miklavžovo in Božično dprilo. V veliko veselje pa so otrokom tudi ob vsaki drugi priliki.

Darila za odrašle:

Cankar Ivan: Mimo življenja. Trinajst novel in črtic iz svojih mlajših let, med njimi več, dosedaj še neznanih. Knjiga obsegata 230 strani in stane broš. K 20—, vezana.

Vsa druga dela najboljših pisateljev, kakor: Ašker, Brezovnik, Fajgel, Golar, Govekar, Klepec, Majster, Mole, Novačan, Prešeren, Spisovnik, Veliki slovenski. Zbirka psem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike. Sestavil Henrik Podkrajšek, profesor na srednji tehniški šoli v Ljubljani. Trdo vezana knjiga stane

Nadalje priporočamo naslednje muzikalije, in sicer od povsod znanega

Jetika!

Dr. Pečnik, Jetika.

Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti naj kupi to knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 K.

ERJAVEC & TURK
trgovina z železnino
, pri Zlati lopati 6186
(prej Hammerachmida)
Ljubljana, Valvazorjev trg 7
nasproti križevnične cerkve.
Zaloge cementa.

Nudim brezobvezno
Čiril - Metodove vžigalice

Cena povsem konkurenčna. Pri nakupu vžigalice zahtevate moj ček. J. Perdan, Ljubljana.

„ORIENT“ 66
država s o. z. preje.
Brata Eberl in Jančar & Co
Ljubljana, Miklošičeva o. 4.
nasproti hotela „UNION“.

Pozor, lovci!
Kupujemo v velikih množinah po največjih dnevnih cenah,
lisice, kune, dihurje, polhe, krte, vidre.
Franc Šmalc, Mestni trg štev. 24.

Kapital K 20,000.000.

Podružnici: Novo mesto in Rakov.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, te jatev, faktur — akreditivi — borza.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Jugoslovanska banka d. d.

Oeln. glavn. K 200,000.000—

Centrala v Osijeku.

Rezerve K 50,000.000

Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Rupuje in prodaja devize in valute naikulantne.

Obrestna vloge na hranilne knjižce in na tečajni

pridom na načini obresti i načini.

Velika zaloga klobukov in slamnikov se dobri pri

Franc Cerar

Tovarna v Stobu ročna Domala Prevzemajo se tudi stari klobuki in slaminiki v popravju pri Kočeviči in Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Zgornje v sredo.

Miklavževa darila

priporoča

M. Tičar, Ljubljana.

Novi, podokane, stenice, škrni

in vse goletan mora rogniti, avto rabljate moje najbolje prezkufena in splošno hvaljene sred tva, kot proti polistom in hlinim šti K 15, zapadajočim 20 K; za števke posebne modelne vrste K 26; likurna za števke K 15; univerzalni model K 11-25; pravkarji in mrežecom K 10-25; mazilni učem pri hudeh K 10-25; mazilni načini pri zivini 10-25; pravkarji in oblikati perita K 10 in 25; likurna proti mrežicom na sadu in telcih ali živinam, rastlinam; Pravkarji mazilni K 10 in 25. Pošilja po posvetlu Zavod za eksport M. Jánker Petriček na 3. Zagreb 15.

Preprodajalc popusti!

Odda se:

mašo rabljena, skoraj rova popolna oprava za manufakturno trgovino.

Stolna stena s 5 mm debel mišami, 440 m dolga, 310 m visoka, Železna, dvojokrilnata vrata, žebljena, 12/16.

Lesena vrata, žebljena. Železna, mašo rabljena peč, trajnogorna (Dauerbrandofen).

Železna peč za plin. Blagajna za na mizo.

5 lončenih osi za dimnike in strnišča, za centralno kurjavo iz litega železa (radiatorje) za pedi.

Sova za občenje oblik. 4 veliko palmo želenzen štedilnik, Večki lovor.

Požve se pri Feltku Urbano v Ljubljani.

8280

Lepota

kože, obrazu, vlasu, r. k. tako ka or fu-
di. Ljubljana, Železna, sodih in kanah.

BENCIN

v cisternah, Železna, sodih in kanah.

BENCIN

A-S-T-R-A

ZAGREB D. D. ZAGREB

veletrgovina s hemijskimi proizvodji nudi po najpovoljnijih cenah;

BENCIN v cisternah, Železna, sodih in kanah.

Povr. v. bell., dnev. ravni tranzit. PETROLEJ v cisternah, sodih in kanah.

STROJNO OLJE vseh vrst in kakovosti. — ARA-ROSKO AUTOOLJE

CILINDRSKO OLJE, TOVOTNA MAST itd.

Poslovnična: Pridvorčeva 2. Telefon 23-58. — Skladistična: Koturska

cesta 40. Telefon 21-17. VI Eteta ulica 68. Telefon 7-00.

Modni salon Stuchly-Maške

Ljubljana, Židovska ul. 3.

Ima v zalogi fine in najnovije oblike ter klobuke in čepice

od K 250 — naprej.

Popravila za sprejemajo. Zadni klobuk vedno v zalogi.

V trgovini Mestni trg št. 5.

O. Bernatovič

se dobi še po tako nizki cen!

moške obleke od

650 K naprej

" raglani " 1100 " "

" hlače " 150 " "

damske plašče od 550 " "

" kostumi " 600 " "

" medne obleke 900 " "

" krila 300 " "

in kožuhovina od 300 " "

Ogledat se lahko pride vsak čas.

Kvasne (germ)

proizvode vsaki dan v svežem stanju odpremila

TVORNICA ARKO

Zagreb.

RAZGLAS.

V pisarni uprave dravske artilerijske delavnice v Ljubljani in na ljubljanskem polju, se bo vršila 27. 28. 29. in 30. in 31. decembra 1921. vsakokrat ob navedenih dneh ob 8. uri

javna ustmena dražba

za prodajo 48 avtomobilov in 1 električnega priklopnega voza.

Vsek auto se proda posamezno najpovoljnijemu ponudniku. Pogoji za to dražbo se lahko ogledajo v upravi dravske artilerijske delavnice (Topniški arzenal) v Ljubljani, avtomobili pa, ki se bodo prodajali na Ljubljanskem polju, vsak dan do dneva dražbe med uradnimi urami.

Vsek dražbenik položi pred dražbo kavcijo in sicer:

a) Podaniki kraljestva SHS 5%, od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil in

b) inozemci 10%, od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil

Kavcije onih dražbenikov, kateri so izlicitirali vsaki posamezni avtomobil se zadržijo do rešitve dražbe, ostale pa se vrnejo takoj.

Pozivajo se vsi interesenti, da prisostvujejo tej dražbi.

Iz pisarne komande dravske divizijske oblasti I. broj 6487. v Ljubljani.

ROFA.

Najbolj izjemni, najnovji traktorji in načelnični pravni stroji brez barsnega traka in brez izdrževalnih stroškov s patentiranim barvanjem in stenjem. Stroj je prizeten za slovenski, hrvaški in inštituti način pisanja. Istočno je sprednjih zastopnik proti sloški proviziji. — Jugoslovansko Importno in eksportno podjetje INŽ RUDOLF PEČLIN, Maribor, Trubarjeva ulica 4. Telefon 82.

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnice: Selenburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO

Gospodarska ul. 38. Glavni trg

št. 39.

Barva vsakovrstno blago

Kemično čistti obleke

Svetlostnika ovratnike, za-

pestnice in srajce.

Kupim več vagonov bukovih desk surovih in neožaganih, zdravo in belo blago, negrečasto in brez rdečega prekuhanega srca v dolgosti 2.20 m in 4.40 m ter debelosti: 20 mm širokost od 15 cm naprej 83-40 . . . 18 . . . medija 28 cm 50 . . . 25 . . .

Cenj. ponudbe z najnižjo ceno, plač. pogoj in dobavnim rokom fiko. vag. Boh. Bistrica-transit na upravo lista pod: „Bukovina“.

I. jugosl. tovarna za gume in kovinske predmete d. z o. z.

Izdelski Roženi in učetno rečeni gumbi (znamka „Gala-lich“), usnjaki za smetke, svetloče, pipe in čubike, gumbi in biserovine (Perlmutter) za perilo. Držaki za palice in dežnike iz naravnega roga.

Telefon St. 5. Bačul kontor: Obračna banka Ljubljana; Poštni řek St.

Stevenska Bistrica.

Prodaja na primerna odprtosti!

Amerikanska tvrdka

,SINGER“ Šivalni stroji

Bourne & Co, New York

je razširila svoje delovanje v državi SHS ter je v stanju prevzemati vse v to spadajoče poslovi kakor:

urejanje tovnic s specjalnim „Singer“ Šivalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v začetku vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko poslovo.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ulica 3

in v vseh večjih krajinah države SHS.

Mehanična delavnica za popravila povečana.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6,000.000

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše.

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, te jatev, faktur — akreditivi — borza.

Za inskratni del odgovoren Valentin Kopitar.